
SKAPE TRYGGHET I SAMTALE MED BARN

Litteraturstudie

17. MARS 2023
BACHELOROPPGAVE 2023 VÅR
BBABAC

Innholdsfortegnelse

1 Innledning.....	s.3
1.1 Bakgrunn for valg av tema	s.3
1.2 Presentasjon av problemstilling	s.3
1.3 Oppgavens disposisjon.....	s.4
1.4 Begrepsavklaring.....	s.4
1.4.1 Barn	s.4
1.4.2 Barnevernsfaglige.....	s.4
1.4.3 Relasjon	s.4
1.4.4 Undersøkellesfasen	s.5
1.4.5 Samtale med barn	s.5
2 Faglig teori	s.5
2.1 Kommunikasjonsteori	s.5
2.2 Historisk bakgrunn av syn på barn	s.6
2.3 Skape trygghet i samtale med barn	s.6
2.4 Å skape relasjon	s.7
2.5 Den dialogiske samtalemetoden (DCM)	s.8
3 Metode.....	s.9
3.1 Valg av metode.....	s.9
3.2 Hvorfor litteraturstudie er passende	s.10
3.3 Datamateriale	s.10
3.4 Studiens validitet og reliabilitet.....	s.10
3.5 Tematisk analyse	s.12
Tabell 1.....	s.12
Tabell 2.....	s.12
4. Presentasjon av funn.....	s.13
Artikkel 1.....	s.13
Artikkel 2.....	s.14

Artikkel 3.....	s.15
5 Diskusjon.....	s.16
5.1 Sammenligning.....	s.16
5.2 Samtalemetoder.....	s.17
5.3 Ulike syn på barn og viktigheten av relasjon	s.17
5.4 Hvordan barns rett til medvirkning blir ivaretatt	s.18
6 Avslutning	s.19
Litteraturliste	s.21
Selvvalgt pensum	s.21
Datamateriale	s.22

Kapittel 1 Innledning

1.1 Bakgrunn for valg av tema

De siste tiårene har vi fått mye mer kunnskap om blant annet stress og traumer, og hvordan dette påvirker hjernen til et barn. Dette har ført til at barnevernet har fått en positiv utvikling, men likevel kritiseres de fremdeles på flere områder. Barnevernstjenesten har fått mye alvorlig kritikk opp gjennom årene. På bakgrunn av dette fikk i 2016 Statens helsetilsyn et oppdrag av Barne- og likestillingsdepartementet. De skulle vurdere minst 100 barnevernssaker som har vært behandlet i fylkesnemnd. Det ble laget en rapport med 106 barnevernssaker fra hele landet. I denne rapporten vurderes det om barnevernsarbeidet er gjort i tråd med god barnevernsfaglig praksis (Statens helsetilsyn, 2019, s.3). Det kommer frem i rapporten at det i ca. 20 av 106 saker ble brukt strukturerte verktøy under samtale med barn i undersøkelsesarbeidet. Det ble brukt blant annet tegninger, figurer, følelsetermometer og tidslinje. I samtale med voksne ble det brukt intervju- og kartleggingsverktøy (Statens helsetilsyn, 2019, s.36).

Rapporten fikk meg til å fundere over om barnesamtalen er nedprioritert i barnevernsarbeidet, til tross for at barn ifølge loven har rett til medvirkning (bvl. § 1-4.). På bakgrunn av denne informasjonen, samt andre kilder som viser til kritikk av barnevernets kvalitet i samtale med barn, ønsket jeg å utforme en oppgave som kan undersøke dette videre. Jeg har derfor valgt en problemstilling som ser på hvordan barnevernsarbeidere arbeider med å skape trygghet i samtale med barn, med vekt på relasjonsbygging og barns medvirkning.

1.2 Presentasjon av problemstillingen

Problemstillingen i denne oppgaven lyder følgende:

Hvordan arbeides det med å skape trygghet i en samtale med barn i undersøkelsesfasen?

Samtale med barn er et svært relevant tema som alltid er i fokus. Jeg har begrenset denne oppgaven til selve undersøkelsesfasen, da denne fasen er den mest kritiske fasen for informasjonsinnhenting (Aadnesen & Hærem, 2014, s.45). I lys av disse spørsmålene vil jeg i denne oppgaven drøfte hvordan det arbeides med å skape trygghet i samtale med barn i undersøkelsesfasen:

1. På hvilken måte kan den barnevernsfagliges syn på barn, samt deres mulighet til å bygge relasjon til barnet, påvirke barnesamtalen?

2. Når og hvordan får barnet delta og samarbeide i møte med den barnevernsfaglige?

1.3 Oppgavens disposisjon

I denne bacheloroppgaven har jeg valgt å bruke litteraturstudie som metode. Jeg har valgt ut tre fagfelleverderte artikler som tar opp temaene i problemstillingen min. Disse artiklene vil jeg først presentere og deretter sammenligne med hverandre. Til slutt vil jeg trekke funnene mot teoretisk kunnskap som jeg viser til tidligere i oppgaven. Alle artiklene vil være innenfor kontekster der barnevernsarbeidere er i samtale med barn. Formålet med oppgaven er å undersøke hvordan barnevernsarbeidere kan skape trygghet i samtale med barn, med fokus på barns medvirkning, og relasjonsbygging mellom partene.

1.4 Begrepsavklaring

1.4.1 Barn

I denne oppgaven vil jeg ta utgangspunkt i barn som er tilknyttet en barnevernsfaglig sammenheng, og som er i samtale med en barnevernsfaglig. Etter loven er man barn til man er fylt 18 år, men jeg har her valgt å legge vekt på yngre barn. Med tanke på at oppgaven tar for seg samtaler med barn, er de nødt til å være i stand til å uttrykke sine meninger. Jeg vil derfor ikke ha fokus på de yngste barna heller (bvl, §1-4). Ifølge barnevernsloven §1-4 skal alle barn som har fylt syv år, samt yngre barn som er i stand til å danne sine egne synspunkter, informeres og bli gitt muligheten til å uttale seg før en avgjørelse som berører barnet blir tatt.

1.4.2 Barnevernsfaglige

Gjennom oppgaven vil jeg ta i bruk begrepet barnevernsfaglige. Det vil si de som arbeider innenfor fagområdet barnevernspedagogikk. Det kan blant annet være arbeid tilknyttet barnevernstjenesten, skole, barnehage og lignende. Det er den barnevernsfaglige som gjennomfører samtaler med barn i barnevernssituasjoner, og det er påkrevd at de har barnevernsfaglig kunnskap innen relevante kompetanseområder (Aadnesen & Hærem, 2014, s.136-137).

1.4.3 Relasjon

Å skape en god relasjon til et barn omhandler vår evne til å se barnet innenfra. Det går også ut på å kunne forstå barnets behov og hva som ligger til grunne for det. I barnevernsarbeidet er det en fordel å fremstå som pålitelig ovenfor barnet, slik at de stoler på deg med sin

informasjon, fortellinger og opplevelser. I tillegg kan en god relasjon skapes ved å være tålmodig, vennlig, imøtekommende og forutsigbar (Ringereide, 2021).

1.4.4 Undersøkellesfasen

Undersøkellesfasen innebærer informasjonsinnhenting, informasjonsbearbeiding og konklusjon (Aadnesen & Hærem, 2014, s.45). I denne oppgaven vil fokuset ligge på informasjonsinnhenting, da det er denne fasen som innebærer samtale med barn.

1.4.5 Samtale med barn

I denne oppgaven er hovedtemaet samtale med barn. Å samtale med barn i en barnevernssituasjon omhandler saksbehandlers evne til å forstå hvordan barnet opplever sin situasjon. Samtalen skal gi den barnevernsmessige ny kunnskap om barnets situasjon, og samtidig gi barnet relevant kunnskap til å forstå sin egen situasjon (Aadnesen & Hærem, 2014, s.132-133).

Kapittel 2 Faglig teori

I dette kapittelet vil jeg presentere oppgavens teoretiske grunnlag. Dette er teori fra pensum, samt selvvalgt pensum. Først vil jeg presentere hvilket perspektiv jeg arbeider med, altså kommunikasjonsteori. Deretter går jeg inn på den historiske bakgrunnen av syn på barn, og barnevernsperspektivet. Jeg vil så presentere informasjonsinnhenting i undersøkellesfasen. Til slutt vil jeg presentere den dialogiske samtalemetoden (DCM).

2.1 Kommunikasjonsteori

Når vi kommuniserer med andre mennesker kan vi tenke oss frem til fire grunnleggende perspektiver som situasjonen kan oppleves fra. Røkenes og Hanssen (2020) bruker fireperspektivmodellen for kommunikasjon. Det første perspektivet kalles egenperspektivet (min verden). Det andre perspektivet kalles andreperspektivet (din verden). Det tredje perspektivet kalles det intersubjektive opplevelsesfellesskapet (vår verden). Det fjerde perspektivet kalles samhandlingsperspektivet (metaperspektivet, dvs. vårt perspektiv på samhandlingen mellom oss) (Røkenes & Hanssen, 2020, s.39). Dette er perspektiv som er grunnleggende i all kommunikasjon og samhandling. Likevel er det den fysiske og sosiale omverdenen som utgjør konteksten, som da er den ytre rammen for kommunikasjonsprosessen (Røkenes & Hanssen, 2020, s.39-40).

2.2 Historisk bakgrunn av syn på barn

Historisk sett har det skjedd en positiv utvikling i vårt syn på barn siden 1950 til i dag. I tillegg har barn og barndom fått et økt fokus de siste tiårene (Aadnesen & Hærem, 2014, s.133). Dette har blant annet ført til flere lovendringer som omhandler barns rettigheter. Senest i 2023 ble den nye barnevernloven innført (bvl, 2023). Tidligere var barn mye mindre inkludert i saker som omhandlet dem. De fikk lite til ingen informasjon og fikk ikke medvirke i sin sak. Deres stemme ble ikke sett på som troverdig. En utvikling som har skjedd frem til dag er ny kunnskap om barns hjerne og hukommelse. Barn husker ofte veldig detaljert når det gjelder vonde hendelser, skumle opplevelser og traumer. En annen utvikling er at vi før unngikk å gi barn informasjon for ikke å påføre dem mer smerte og bekymring. I dag vet vi at denne informasjonen faktisk fører til det motsatte. Ifølge Aadnesen og Hærem (2014) trenger barn informasjon om hva som foregår og hvorfor, for å dempe bekymringer, stress og angst (Aadnesen & Hærem, 2014, s.133).

FNs Barnekonvensjon (BK) av 20. november 1989 fremmer barns rettigheter til å bli hørt, få medvirke og til å være barn og menneske. Da Norge ratifiserte Barnekonvensjonen i 1991 bidro dette til at synet på barn ble endret (Bunkholdt & Kvaran, 2018). I Barnekonvensjonen artikkel 12 om barns medvirkning står det følgende:

«Partene skal garantere et barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, har retten til fritt å gi uttrykk for disse synspunkter i alle forhold som vedrører barnet, og tillegge barnets synspunkter behørig vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

For dette formål skal barnet særlig gi anledning til å bli hørt i enhver rettslig og administrativ saksbehandling som angår barnet, enten direkte eller gjennom en representant eller et eget organ, på en måte som er i samsvar med saksbehandlingsreglene i nasjonal rett.»

(Barnekonvensjonen, 2003, artikkel 12).

2.3 Skape trygghet i samtale med barn

Undersøkellesfasen av en barnevernssak er delt inn i tre deler: informasjonsinnhenting, informasjonsbearbeiding og konklusjon. Dersom det er rimelig grunn til å anta at det er forhold som eventuelt som kan gi grunnlag for tiltak, har barnevernstjenesten etter loven en plikt til å gjennomføre undersøkelser.

Målet med informasjonsinnhenting er å skaffe relevant informasjon som kan være med på å gi en innsikt i barnets helhetlige situasjon. Det må da hentes informasjon fra ulike områder og personer som er tilknyttet barnets liv (Aadnesen & Hærem, 2014, s.45). En del av informasjonsinnhenting er også å samtale med barnet som saken angår. Hvem som er til stede under denne samtalen varierer fra sak til sak, som er noe barnevernsarbeideren må vurdere og avgjøre. Barnevernsarbeideren kan samtale med barnet alene, sammen med familie, foreldre, søsken, eller andre personer som spiller en sentral rolle i barnets liv (Aadnesen & Hærem, 2014, s.136).

Det er mange faktorer som spiller inn for å kunne skape en trygghet for barnet under en samtale med barnevernet. Ifølge Aadnesen & Hærem (2014) kan det være lurt å med en todelt samtale hvor barnet først er sammen med for eksempel foreldrene og deretter alene med barnevernsarbeideren. Å ha foreldrene til stede kan skape en trygghet for barnet, men på en annen side kan det medføre at barnet blir tilbakeholdent av lojalitet eller frykt for foreldrene. Kanskje er barnet redd for å såre foreldrene ved å fortelle hvordan de har det, eller de kan føle en frykt eller angst for hva som vil skje etter samtalen. Uansett utfall av samtalen bør foreldrene være med på oppsummeringen, slik at de er inkludert og informert om arbeidet (Aadnesen & Hærem, 2014, s.136).

En annen faktor for å skape trygghet i samtalen er å sette tydelige rammer og gi informasjon om hva som foregår. Aadnesen og Hærem (2014) viser til eksempler hvor barnevernsarbeideren gir informasjon til de gjeldende partene om taushetserklæring, også til barnet. Det kan for eksempel forklares ved å fortelle barnet at det er dem det handler om, at det er dem du skal snakke med, og at du vil at de skal ha det godt. Om det er en samtale alene med barnet er det gjerne en annen barnevernsarbeider til stede for å ta notater. Dette bør også forklares til barnet, slik at rammene er satt for hvilke rolle de ulike partene har (Aadnesen & Hærem, 2014, s.136-137).

2.4 Å skape relasjon

I barnevernsarbeidet er kvaliteten på relasjon helt avgjørende. Ifølge Røkenes og Hanssen (2020) viser undersøkelser og systematiserte praksiserfaringer at relasjonen ofte kan bety mer enn de instrumentelle, målrettede teknikkene og metodene fagpersonen bruker. Som barnevernspedagog er det viktig at både barn og foreldre opplever at de blir forstått, trodd på, og tatt på alvor. De skal bli møtt som medmenneske, og ikke bare en klient (Røkenes & Hanssen, 2020, s.19).

«Å ha relasjonskompetanse i arbeid med mennesker innebærer å ha et reflektert forhold til hvilken betydning konteksten har for samhandlingen, å kjenne seg selv, å kunne leve seg inn i hvordan andre mennesker opplever verden, og å kunne leve seg inn i hvordan andre mennesker opplever verden, og å kunne legge til rette for fruktbare relasjoner og samspill» (Røkenes & Hanssen, 2020, s.43).

Langballe (2011) har laget en oversikt over viktige holdninger mann som barnevernsfaglig bør ha i møte med barn: «barnet er selv ekspert på sin egen virkelighet, selv små barn, helt ned i tre-fire års alderen kan gjenkalle og fortelle om selvopplevde hendelser i sine liv, barn må føle seg trygge for å tørre eller ville fortelle om sine overgrepserfaringer, voksne har en viktig rolle i forhold til å hjelpe og motivere barnet til å fortelle, samtalens forløp er den voksnes ansvar, barns blir aldri bedre til å fortelle enn det de voksne er til å lytte, barn trenger oppriktige, tydelige og direkte voksne, barn trenger tid, det finnes balanse mellom ikke å gi seg lett, og å presse barn, det er viktig å stoppe i tide, barn som er overgrepet er vare på de voksnes signaler og reaksjoner, en oppmerksom og interessert voksen som ved anerkjennelse tar barnet på alvor kan hjelpe et barn til å fortelle» (Langballe, 2011, s.6).

2.5 Den dialogiske samtalemotoden (DCM)

Ved samtale med barn i barnevernssituasjoner finnes det flere framgangsmåter og metoder. En av disse metodene er den dialogiske samtalemotoden (DCM). Denne motoden ble utviklet med tanke på dommeravhør av barn. Målet med å ta i bruk DCM er å fremme barnet egne erfaringer, meninger og følelser (Dimmen & Tønnesson, 2017). Sett i den kommunikasjonsteoretiske forståelsen som Dimmen og Tønnesson (2017) påpeker at ligger til grunne for motoden, er samtalen et samarbeidsprosjekt mellom barnet og den profesjonelle, hvor barnet skal sees som en aktør. Forholdet mellom partene er likevel ikke likeverdige. Barnevernsarbeideren har et overtak ved å for det første være en voksen og for det andre at de har et profesjonelt mandat for samtalen (Dimmen & Tønnesson, 2017).

Motoden består av fem hovedområder; «strukturert faseinndeling, kommunikasjonsprinsipper, temaorganisering, fysisk tilrettelegging og væremåte/holdning» (Dimmen & Tønnesson, 2017). Strukturert faseinndeling omhandler forberedelsene av samtalen, samt hvordan den bygges opp. Det går ut på å etablere en kontakt med barnet og gi barnet tilpasset informasjon. Det skal også legges rammer for at barnet blir ivaretatt på en god måte (Dimmen & Tønnesson, 2017). Barnets beste, som Barnevernsloven tilsier, skal alltid ligge i grunn (bvl, 2023, § 1-3).

Kommunikasjonsprinsippene omhandler måten vi stiller spørsmål til barnet. Det skal gis rom for at barnet trygt skal kunne fortelle sin historie slik de opplever det. Dette kan ifølge Dimmen og Tønnesson (2017) gjøres ved å «stille åpne spørsmål, gi rom for pauser i samtalen, gi korte bekreftelser som viser at barnet blir lyttet til, gjenta det barnet sier, og oppsummere underveis i samtalen (Dimmen & Tønnesson, 2017).

Temaorganisering går ut på å holde fokus på ett tema av gangen under samtalen, slik at barnet får muligheten til å fortelle ferdig. Fysisk tilrettelegging går ut på hvor samtalen finner sted. Omgivelsene rundt barnet skal være trygge og behagelige, hvor samtalen ikke forstyrres. Væremåte og holdning handler om å være aktivt lyttende til barnet, i form av å vise interesse og forståelse. I tillegg omhandler det våre holdninger og syn til barnet, og hvilken forforståelse man som barnevernsarbeider har (Dimmen & Tønnesson, 2017).

Kapittel 3 Metode

I dette kapittelet vil jeg presentere valgene jeg har gjort i utførelsen av oppgaven. Først vil jeg presentere valg av metode, og hvorfor jeg konkluderer med at denne metoden er passende. Deretter viser jeg til hvordan jeg fant fram til datamaterialet i oppgaven. Videre presenterer jeg en tematisk analyse av de tre artiklene jeg har valgt, samt tabeller av analysen. Til slutt vil jeg presentere studiens validitet og reliabilitet.

3.1 Valg av metode

Som tidligere nevnt har jeg valgt å utføre en litteraturstudie. Dette vil jeg gjøre gjennom et utvalg fagfelleverderte artikler, som vil være med på å svare på problemstillingen min. Oppgaven vil inneholde litteratur og forskning som er relevant for temaene: å samtale med barn i en barnevernssituasjon og barns medvirkning i samtaler. På bakgrunn av at dette er en relativt kort oppgave som går ut over få måneder, har jeg måttet begrense meg på flere områder. Jeg ser for meg at blant annet intervju som metode ville vært svært tidkrevende, og at ustabile faktorer kunne hindret meg i oppgaven. Min samboer skrev nylig en masteravhandling med bruk av intervju, og jeg ble da vitne til flere tilfeller hvor informanter avlyste og utsatte møter flere ganger. Jeg mener derfor at litteraturgjennomgang var et mer praktisk valg. Temaet samtale med barn kan være vidt. Jeg har derfor valgt å legge vekt på de yngre barna og ikke tenåringer eller ungdommer.

3.2 Hvorfor litteraturstudie er passende

Min mening er at litteraturstudie både er en praktisk og passende metode å bruke i mitt tilfelle. Formålet med oppgaven er å diskutere problemstillingen. Dette kan jeg gjennomføre ved å gjennomgå relevant og aktuell litteratur. Som nevnt tidligere har barnevernet fått mye kritikk i forhold til samtaler med barn og inkludering av barn i barnevernssituasjoner. Det betyr at det nå finnes mye kritisk forskning som diskuterer denne kritikken, og som fremmer behovet for økt kompetanse på dette området. Analyse og diskusjon av slik litteratur kan være med på å gi en innsikt i hvilke endringer som kreves, og hvordan man kan øke kompetansen i samtale med barn i en barnevernssituasjon.

3.3 Datainnsamling

Det finnes veldig mye relevant litteratur for min problemstilling. I tillegg til faglitteratur fra studiets pensum, har jeg funnet fagfelleverderte artikler og debatter ved å ta i bruk søkemotorene Oria.no og Idunn.no. Jeg sjekket tidsskriftene de ulike artiklene var publisert i, i Norsk senter for forskningsdata (NSD) sitt register over vitenskapelige publikasjoner. I søkemotorene starter jeg med å søke på setninger som «samtaler med barn i barnevernet», «barns medvirkning i barnevernet» og «relasjon mellom barn og barnevernsarbeider». Dette gav meg veldig mange resultater, men de fleste var gamle artikler. Videre gjorde jeg avanserte søk ved å stille inn årstallene til 2019-2023, og skrev inn ordene «barn», «barnevern» og «samtale». Dette gav meg 18 resultater. Jeg leste gjennom titlene og sammendragene i de ulike artiklene og valgte ut de som var mest relevante for min problemstilling. Etter nøye gjennomlesing av artiklene foretok jeg en tematisk analyse.

3.4 Studiens validitet og reliabilitet

Det er flere faktorer som er med på å styrke og svekke denne oppgaven. Her vil jeg vurdere studiens reliabilitet og validitet. Reliabilitet omhandler i hvor stor grad studiens resultat er pålitelige og troverdige, og om det er mulig å komme frem til samme resultat dersom noen skulle undersøkt samme tema (Kleven & Hjordemaal, 2021, s.104-105). Validitet går ut på om det jeg undersøker er relevant for min problemstilling og studieretning, og om det har en mening eller intensjon (Kleven & Hjordemaal, 2021, s.110-111).

Som tidligere nevnt sjekket jeg alle tidsskriftene som de ulike artiklene var publisert i, i NSD. Det at tidsskriftene og artiklene er fagfelleverderte vil si at de er godkjent av minst en fagfelle som da har en ekspertise i det aktuelle fagfeltet (NSD, 2021). Artikkelen er publisert i Norsk

sosiologisk tidsskrift og omhandler barnets rett til deltagelse i en barnevernkontekst, som også er tittelen på artikkelen. Artikkel 2 og 3 er begge publisert i Norges barnevern. Artikkel 2 omhandler metodebruk i samtale med barn, og artikkel 3 omhandler relasjoner mellom barn og voksne i en barnevernkontekst. Temaene i artiklene er svært relevante for min studieretning og problemstillingen jeg har valgt. Alle artiklene er skrevet de siste fem årene, av fagpersoner. Jeg vil nå gi en kort oversikt over hvorfor akkurat disse artiklene ble utvalgt, og hvorfor jeg mener disse er troverdige og relevante for denne studien, men også hva som kan svekke den.

Aamodt (2021) tar utgangspunkt i et konstruert kasus og analyserer dette i lys av teori. Formålet med studien er at forskningen skal gi kunnskap som kan anvendes i andre situasjoner. Likevel nevner Aamodt at casestudie som metode kan ha fravær av kontroll og kan derfor være uten vitenskapelig verdi. Jeg velger likevel å se på studien som både troverdig og relevant ut ifra Aamodts gode argumentasjoner og drøfting. Det er en spennende artikkel om å gjøre kritikken av barnevernet systemrelevant. Hovedtemaet i artikkelen er barns rett til deltagelse, noe som er svært relevant for min problemstilling.

Baar-Dahl (2019) drøfter metodebruk i profesjonelle samtaler med barn. Etter å ha lest mye teori om samtaler med barn, fant jeg at den dialogiske samtalemotoden ofte ble nevnt. Jeg ønsket derfor en artikkel som tok utgangspunkt i nettopp denne metoden. Artikkelen av Baar-Dahl kom også frem som ett av de øverste søkerne flere ganger da jeg tok i bruk ulike søkemotorer. På bakgrunn av at studien både inneholder teori om barnesamtalen og den dialogiske samtalemotoden, samt at den viser til ulike perspektiver på disse områdene, vurderte jeg artikkelen som et godt bidrag til oppgaven min.

Artikkelen av Sommerfeldt (2019) er en del av et doktorgradsprosjekt som omhandler relasjoner mellom barn og ansatte i barnevernet. I problemstillingen min har jeg valgt å legge til forskningsspørsmål om nettopp dette. Det er også et tema jeg kom frem til under analysen av artiklene. Nå har jeg en artikkel med fokus på medvirkning, en med fokus på den dialogiske samtalen, og en med fokus på relasjon. Med disse artiklene føler jeg at jeg har det datamaterialet jeg trenger for å kunne drøfte problemstillingen.

Alle artiklene bruker tidligere forskning og litteratur som bakgrunn av sine studier. Om noen da skulle gjort den samme studien som meg, kunne de ha kommet frem til relativt like resultat ved bruk av det samme datamaterialet. Artiklene er også, som nevnt tidligere, skrevet de siste fem årene. Dette gjør mange av resultatene gyldige for dagens forskning, og den kunnskapen

vi har på de ulike områdene i dag. Likevel kan mye ny kunnskap og forskning utvikles i løpet av kort tid.

3.5 Tematisk analyse

Her vil jeg vise hva jeg kom frem til etter en tematisk analyse av artiklene. Tabellene er basert på tabeller som det vises til i Aveyard (2019). Temaene jeg endte opp med etter analysen er alle relevante for min problemstilling. Det første temaet har jeg valgt å kalle den dialogiske samtalemotoden, da denne metoden blir lagt vekt på i to av artiklene. Neste tema jeg kom frem til er viktigheten av relasjon. Her ser jeg på hvilke artikler som tar hensyn til hvilken rolle relasjon mellom barnet og barnevernsarbeider spiller. Videre kom jeg frem til temaet viktigheten av barns medvirkning. Dette går ut på om artiklene vurderer barns medvirkning og deltagelse som en viktig faktor i ulike barnevernssituasjoner. Det siste temaet jeg kom frem til er syn på barn. Her vurderer jeg om artiklene legger frem barnevernsarbeiderens syn på barn eller syn på barn i et historisk perspektiv. Alle temaene blir sett i sammenheng med hovedtemaet som er å samtale med barn. Tabellene vil være en del av grunnlaget for den videre drøftingen av artiklene.

Tabell 1

Tema	Samtalemotode	Viktighet av relasjon	Viktighet av barns medvirkning	Syn på barn
Artikkel 1	Ja	Ja	Ja	Ja
Artikkel 2	Ja	Ja	Ja	Ja
Artikkel 3	Ja	Ja	Ja	Ja

Tabell 2

Artikkel	Tittel, tidsskrift	Forfatter, år	Nøkkelord	Metode
Artikkel 1	Barns rett til deltagelse i en barnevernssituasjon: Et perspektiv ut over det rettslige. Publisert i Norsk sosiologisk tidsskrift.	Hilde A. Aamodt (2021).	Barns deltagelse, barnevern, Niklas Luhmann, Fns barnekonvensjon.	Litteratur- Gjennomgang.

Artikkel 2	Metoden: hemmende eller fremmende? En drøfting av metodebruk i profesjonelle samtaler med barn.	Idde Mari Baar-Dahl (2019).	Samtalemetode, DCM, barnesamtalen, empati, metodebruk.	Drøfting av metodebruk.
Artikkel 3	Relasjoner mellom barn og voksne på barnevernsinstitusjoner i Norge: Vår tids forståelse sett i et historisk perspektiv.	Marianne Buen Sommerfeldt (2019).	Barnevernsinstitusjoner, genealogi, sosialt arbeid, miljøterapi, omsorg, annerkjennelse, medvirkning	Artikkel som del av et doktorgrads-prosjekt.

Kapittel 4 Presentasjon av funn

Artikkel 1

Barnets rett til deltakelse i en barnevernkontekst, av Hilde A. Aamodt (2021)

Den første artikkelen omhandler hvordan barnets rett til å bli hørt kan ivaretas i en barnevernkontekst. Det kommer frem at det kreves et blikk ut over det rettslige, for å kunne ta hensyn til hvert enkelt barn. Blant annet et pedagogisk perspektiv og et sosialfaglig perspektiv. I tillegg viser artikkelen til den generelle kritikken av barnevernet som system, og hvordan dette er en kritikk det blir umulig å forholde seg til som organisasjon. Det poengteres derfor at for å skape endring, må kritikken gjøres systemrelevant. For å gjennomføre dette kreves det en annen tilnærming enn vi har i dag.

Aamodt (2021) påpeker at noe av kritikken barnevernet har opplevd omhandler manglende involvering av barnet. Dette innebærer både at barn ikke alltid snakkes med, men også hvordan den samtalen gjennomføres. Aamodt (2021) viser til ulik forskning om hvordan barns rett til deltagelse kan bli ivaretatt som; «å bidra til at barnet skaper mening i det som skjer og de utfordringer de står ovenfor» (Aamodt, 2021, s.2). Likevel viser forskning at denne ivaretagelsen ikke kan skje dersom barnet forstås som en plikt. Det holder ikke å ha samtaler

med barnet, dersom deres stemme, ønsker og opplevelser ikke er en del av avgjørelsene i saken (Aamodt, 2021, s.3).

Uten å gå for mye inn på de spesifikke perspektivene Aamodt (2021) presenterer i artikkelen, konkluderer hun med at det kreves et bredere delttagelsesbegrep enn det Barnekonvensjonen tilbyr. Hun legger vekt på at barnets deltagelse er et relasjonsarbeid hvor fokuset bør ligge på hvordan barnesamtalen kan foregå og hvordan barnet får medvirke. Hun poengterer at deltagelse ikke er et begrep man bare kan iverksette, men som må sees fra ulike funksjonssystemer og systemteoretiske perspektiv, som da fører til mange ulike former for barnets deltagelse (Aamodt, 2021, s.10).

Artikkel 2

Metoden: hemmende eller fremmende? Av Idde Mari Baar-Dahl (2019)

Den andre artikkelen er en studie av Baar-Dahl (2019) som belyser ulike faktorer som kan påvirke samtalenes kvalitet når man tar i bruk en spesifikk metode. Artikkelen legger mest vekt på den dialogiske samtalemotoden (DCM). Hensikten med studien er å belyse ulike faktorer som kan påvirke kvaliteten av samtalen ved å ta i bruk denne metoden. Selve poenget med å ta i bruk den dialogiske samtalemotoden er å sikre legitimitet og forutsigbarhet i samtalen ved å forholde seg til visse framgangsmåter og verktøy. Studien poengterer også at den barnevernfagliges ferdigheter, dømmekraft og sensitivitet ovenfor barnets behov spiller en sentral rolle for utbytte av denne metoden. Metoden er ikke en oppskrift som skal følges slavisk, men skal tas i bruk som en nyttig verktøy.

Baar-Dahl (2019) viser til et eksempel fra hennes praksis på barnevernsstudiet. Hun skal delta på en samtale med et barn og har på forhånd fått vite at barnevernsarbeideren har planlagt å bruke den dialogiske samtalemotoden. Baar-Dahl (2019) ble overrasket over hvordan barnevernsarbeideren gjennomførte samtalen. Hun startet med å fortelle barnet at de skulle hjelpe om hen fortalte om hvordan hen hadde det. Det som overasket Baar-Dahl (2019) var at det ikke ble gitt rom for relasjonsbygging, og at det hverken ble informert om formålet med samtalen eller hvorfor det var en annen person med på samtalen. Baar-Dahl (2019) opplevde at barnevernsarbeideren ikke var til stede i samtalen, ikke viste interesse eller empati, og stilte svært direkte spørsmål som ikke var aldersadekvate. Det virket da som at barnevernsarbeideren gjemte seg bak metoden, som om hun fulgte en sjekkliste.

Videre skriver Baar-Dahl, på bakgrunn av tidligere forskning, at det er en mangel på kompetanse og ferdigheter i samtalemotodikk. Alle barn er ulike, og samtalene krever derfor en unik tilnærming (Baar-Dahl, 2019). Hun går inn på at en metode ikke burde brukes ut av vane, men etter vurdering av hva som passer det enkelte barnet. Et eksempel hun viser til er; «dersom barnet er stresset under samtalen, må konsulenten vurdere hvilke temaer det vil være etisk forsvarlig å spørre om ut fra barnets toleransevindu» (Baar-Dahl, 2019). Det vil derfor ikke alltid passe seg å stille spørsmål ut ifra en planlagt liste, ved bruk av en strukturert metode.

Artikkel 3

Relasjoner mellom barn og voksne på barnevernsinstitusjoner i Norge: Vår tids forståelser sett i et historisk perspektiv, av Marianne Buen Sommerfeldt (2019)

Den tredje artikkelen er skrevet av Marianne Buen Sommerfeldt, og er en del av et doktorgradsprosjekt. Prosjektet omhandler barn og ansattes relasjoner ved barnevernsinstitusjoner. Sommerfeldt utforsker her planer for barnevernsinstitusjoner og stiller dem om mot planer fra rundt 1850- og 1950-tallet. Hun legger vekt på hvordan barnet posisjoneres i de ulike tekstene. Dette er et historisk perspektiv på hvordan barnets posisjon åpner for bestemte praksiser, samt hvilke muligheter og begrensninger som kan følge av den forståelsen vi i dag har av barnet.

Sommerfeldt (2019) viser til en forståelse av begrepet omsorg. Både i forskning og i samfunnet generelt blir begrepet oppfattet som noe «alle kan». Sommerfeldt (2019) argumenterer for at det kreves en nærliggende innlevelse for å kunne utøve god omsorg i de praksiser som er knyttet til arbeid med barn i krisesituasjoner. For å kunne gi det enkelte barnet den omsorgen de har behov for, kreves det en kunnskap av barnevernsarbeideren på et annet nivå enn den omsorg man gir til et hvilket som helst bar (Sommerfeldt, 2019).

Et annet begrep Sommerfeldt (2019) diskuterer er selvstendighet, og at dette er et mål som går igjen for barns utvikling. Hun nevner blant annet at «barnets medvirkning skal sikres gjennom institusjonens struktur i form av samtaler og møter der miljøterapeutene etterspør barnas meninger og behov» (Sommerfeldt, 2019). Videre går Sommerfeldt (2019) inn på relasjonens rolle i møte med barn i en barnevernssituasjon. Lover og planer kan føre til at barnet blir sett på et objekt som skal repareres eller medisineres, og ikke et subjekt som er deltagende i sin sak, og som er et fungerende menneske. Det er ingen oppskrift å følge i møte med barn i barnevernssituasjoner, men det finnes mange metoder anbefalinger og tidligere forskning.

Sommerfeldt (2019) viser til utviklingen av lovene og planene, om hvordan det gir rom for barns deltagelse. Likevel kreves det unik kunnskap, skjønn og erfaring for å kunne møte det enkelte barns behov, på en respektfull måte (Sommerfeldt, 2019).

Kapittel 5 Diskusjon

I dette kapittelet vil jeg diskutere de tre artiklene som ble presentert i forrige kapittel. Dette vil bli gjort i lys av teori som jeg viser til i teorikapittelet, samt annen relevant teori. Først vil jeg sammenligne artiklene med utgangspunkt i temaene jeg kom frem til i den tematiske analysen. Videre vil jeg diskutere funnene knyttet til mer spesifikke tema som kan bidra til å belyse problemstillingen min.

5.1 Sammenligning

Noe som går igjen i alle de tre artiklene som er presentert ovenfor er syn på barn. I artikkel 1 nevnes det at barnet kan bli sett på som en plikt. I artikkel 2 vises det blant annet til en praksiserfaring hvor det ikke blir tatt hensyn til barnet, da den barnevernsfaglige vekker gjennomføring av planen høyere enn barnets behov. I den tredje artikkelen nevnes det at barnet kan bli sett på som et objekt som skal repareres, og ikke et deltagende subjekt. Dette motstrider barnevernsloven § 1-3 om barnets beste, som sier at «ved handlinger og avgjørelser som berører barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn» (bvl, 2023, § 1-3). Forfatterne er enige i at hvert enkelte barns behov skal ligge til grunne for alle avgjørelser som blir tatt.

Alle artiklene vektlegger også barns deltagelse og medvirkning i egen sak. I artikkel 1 kommer det frem at det er behov for et bredere deltagelsesbegrep, da deltagelse kan skje i ulike former, på ulike arenaer, med unike barn. I artikkel 2 blir deltagelse diskutert mer indirekte, i sammenheng med den dialogiske samtalemets hovedtemaer. I artikkel 3 blir også deltagelse lagt frem i sammenheng med samtalemets metode og generelt samtale med barn.

Et tredje tema alle artiklene har til felles er vektleggingen av relasjon mellom barnet og barnevernsarbeideren. Det er en enighet at det første møtet med barnet bør omhandle det å skape en kontakt å bli kjent, slik at barnet blir tryggere på å fortelle om sin situasjon. I artikkel 3 er det ikke selve barnesamtalen som vektlegges, men generell relasjonsbygging for blant annet barn på institusjoner.

I den tematiske analysen inkluderte jeg temaet samtalemets metode. Til å begynne med kalte jeg dette temaet Den dialogiske samtalemets metode, da det var denne metoden jeg ønsket å fremme.

Jeg valgte å endre det til generell samtalem metode da alle artiklene tar opp bruken av ulike metoder i ulike situasjoner.

5.2 Samtalem metoder

Den viktigste arenaen hvor barnet får medvirke i sin sak er under samtalen. Det er under samtalen at barnet gis muligheten til å tale sin sak (Statens helsetilsyn, 2019, s.129). Den første delen av en samtale med barn er alltid samtaleforberedende arbeid. Aadnesen og Hærem (2014) skriver at: «det finnes ingen oppskrift på hvordan vi samtaler med barn» (Aadnesen & Tønnesson, 2014, s.134). Dette kommer også tydelig frem i artiklene.

Eksemplene som blir presentert viser konkrete situasjoner hvor samtalem etoder kan føre til en så strukturert plan at barnet i denne planen blir et objekt. Det betyr ikke at samtalem etoder er negativt. Det teori, samt artiklene poengterer er at man må bruke skjønn i vurderingen av samtalem etode, og ikke glemme at det er et menneske som sitter fremfor oss. Gjerne et bekymret barn som har behov for å fortelle sin situasjon.

Jeg viste tidligere til teori av Aadnesen og Tønnesson (2014) som da at samtalen ofte kan deles i to deler, der barnet har med foreldrene i en samtale og er alene med barnevernsarbeideren i neste. Dette blir også nevnt i artiklene. Ifølge barnevernsloven skal «barnevernet så langt som mulig samarbeide med både barn og foreldre og skal behandle dem med respekt (bvl, 2023, § 1-9).

Brukes DCM på en god måte i passende settinger, ser jeg for meg at det kan bidra til å utvikle kompetanse i samtale med barn. DCM i Oslo er en organisasjon som tilbyr barnevernstjenestens medarbeidere en opplæring hvor de får muligheten til å bedre sin kompetanse i å samtale med barn. Deltagerne som har vært på denne opplæringen synes det er en viktig kompetanse å ha. Det er en god hjelp i planlegging og gjennomføring, og de føler seg tryggere i å snakke med barn om vanskelige tema (Dimmen & Tønnesson, 2017).

5.3 Ulike syn på barn og viktigheten av relasjon

For å belyse problemstillingen min utformet jeg ulike forskningsspørsmål. Ett av disse spørsmålene var «på hvilken måte kan den barnevernsfagliges syn på barn, samt deres mulighet til å bygge relasjon til barnet, påvirke barnesamtalen?». Som nevnt i sammenligningen har alle artiklene på ulike måter diskutert både synet på barn og viktigheten av å danne en relasjon med barnet. Både i artiklene og teori jeg har vist til i oppgaven kommer det frem at i det første møtet med barnet bør relasjonsbygging vektlegges. Hvordan vi møter

barnet, hvordan vi kommuniserer og hvordan vi forholder oss til barnet vil påvirke informasjonen barnet gir (Aadnesen & Tønnesson, 2014, s.134).

Det kreves mye av en barnevernsarbeider for å kunne møte et barn etter god praksis. Likevel er de bare mennesker, og vi har alle ulike bagasje og en forforståelse. I tillegg har gjerne barnevernsarbeidere ulike motivasjoner for arbeidet som skal gjøres, som da kan føre til

Langballe (2011) skriver at de fleste barn synes det er vanskelig å fortelle om krenkelser som har blitt begått mot dem. Det sitter gjerne langt inne å fortelle en relativt fremmed person om et slikt sårbart tema. Det er også en utfordring for den barnevernsfaglige å komme inn på dette temaet i en samtale med et barn (Langballe, 2011, s.3). Det er i slike tilfeller jeg ser for meg at man bør vike fra en strukturert samtalemetode. Her kan det være nyttig, som Baar-Dahl (2019) skriver, å bruke skjønn og empati for å gå rolig inn på temaet.

Baar-Dahl (2019) skriver at omsorg er noe man tror «alle» har. Likevel viste hennes praksiseksempelen om barnevernsarbeideren som brukte DCM, at selve omsorgen for et barn nesten kan forsvinne litt i barnesamtalen. Fokuset er så stort på å følge lovene, sørge for at barnets rettigheter blir ivaretatt, og å følge en plan, at omsorg og empati kan bli glemt. Ut ifra disse artiklene vil jeg tro at dette også er årsaken til at barnevernet får kritikk om deltagelse av barn i barnevernssituasjoner.

Det er ikke alltid en dårlig relasjon som fører til at et barn har vansker med å fortelle om seg selv. Dimmen og Tønnesson (2017) peker på noen gjentakende årsaker. Barnet kan for eksempel være lite vant til å sette ord på følelser og opplevelser. De blir gjerne ikke oppmuntret til dette hjemme, eller at saken omhandler tabubelagte temaer. Ofte har de da lite tillitt til den barnevernsfaglige og ønsker da heller ikke å dele om sin opplevelse. Andre barn kan ha vansker med å fortelle fordi de rett og slett ikke husker. Dette kan blant annet komme av sterke bilder og traumatiske hendelser (Dimmen & Tønnesson, 2017). Det blir da en utfordring å få den informasjonen barnevernstjenesten har behov for. Jeg tror det da er en mulighet for at barnet ikke har mulighet til å fortelle om sin situasjon uansett hvilken samtalemetode som blir tatt i bruk. Det er også en mulighet for at barnevernet dropper videre samtale med dette barnet, fordi de ikke kommer noen vei.

5.4 Hvordan barns rett til medvirkning blir ivaretatt

I barnevernsloven heter det at «et barn som er i stand til å danne seg egne meninger, har rett til å medvirke i alle forhold som vedrører barnet» (bvl, 2023, § 1-4). Temaet barns

medvirkning og deltagelse var svært sentralt i alle artiklene. Det er også dette mye av kritikken mot barnevernstjenesten har vært rettet mot. Det blir nevnt at barnets rett til medvirkning ikke inneholder hvordan denne retten skal ivaretas. Det er mange ulike måter et barn kan delta i sin sak, og det er nettopp derfor Sommerfeldt (2019) har forsket på hvordan selve systemet kan være et hinder i barnevernsarbeidet.

I gjennomgangen av de 106 barnevernssakene som jeg refererer til i teoridelen ble det vurdert om barnevernet gjennomførte på hensiktsmessige måter og i tråd med god praksis.

Resultatene viste at rundt halvparten av sakene i undersøkelsesfasen ble gjennomført i tråd med god praksis (Statens helsetilsyn, 2019). Sett opp mot Sommerfeldts (2019) konkludering om at det ikke vil skje en endring i praksis før det skjer en endring i selve systemet. Selv etter et tiår med ny forskning og ny kunnskap, blir barnevernet hindret i å utføre sakene etter forventet praksis.

Selv om barnet har en rett til å uttrykke seg til barnevernstjenesten, har de ingen plikt. Det er derfor viktig at barnevernstjenesten ikke bare informerer barnet om deres rett til å fortelle om sin opplevelse og sine følelser, men også at de har en rett til å ikke svare på spørsmålene (Aadnesen & Hærem, 2014, s.72). Dette mener jeg ikke kom frem i artiklene. Kanskje er det noe som ikke vektlegges i hvordan barnevernsarbeidere planlegger det første møtet med barn. Ifølge loven «skal barn informeres om hva opplysningene fra barnet kan brukes til og hvem som kan få innsyn i disse opplysningene. Barnet har rett til å uttale seg før det bestemmes at opplysningene skal deles, og barnets syn skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet» (bvl, 2023, § 1-4).

Det som vektlegges i artiklene angående barns rett til medvirkning er at det de forteller skal tas på alvor og vurderes før enhver avgjørelse. Den forskningen jeg har vist til tidligere presiserer at synet på barn har hatt store endringer de siste tiårene. Dette har ført til at barnets stemme i dag spiller en sentral rolle i barnevernets undersøkelse.

Kapittel 6 Avslutning

I problemstillingen min spør jeg om hvordan man som barnevernsarbeider kan arbeide for å skape trygghet i samtale med barn i undersøkelsesfasen. De begrepene jeg konkluderer med som mest sentrale i samtale med barn er relasjon, deltagelse, medvirkning og tillitt. Dette var også en del av den kunnskapen jeg hadde før studien. Det jeg sitter igjen med etter denne litteraturgjennomgangen er en spesiell kunnskap om samtalemetoder og hvordan å trygge barnet i samtalen. Tidligere har jeg ikke vært like kritisk til det samtaleforberedende arbeidet,

da jeg ikke vurderte viktige faktorer som at metodene kan overstyre barnets behov og barnets beste. I tillegg gikk jeg inn med en forforståelse om at den dialogiske samtalemotoden var en svært god «oppskrift», selv om jeg også visste at det ikke finnes noen oppskrift på å samtale med barn. De er unike individer, med mange ulike opplevelser. Jeg sitter nå igjen med en dypere kunnskap om hvordan å tilrettelegge samtaler for barn i risiko.

Som vi har lært mye om gjennom studiet er det viktig å sitte med nok informasjon slik at vi har mulighet for å velge mellom de beste alternativene før vi går over til tiltaksfasen. Jeg føler at jeg etter denne oppgaven vet mer om hvordan jeg skal innhente nok informasjon på en god måte gjennom samtaler med barn slik at jeg sitter igjen med best mulig alternativer før videre tiltak. Det vil alltid være andre faktorer som påvirker hvor gode, samt hvor mange alternativer man sitter igjen med og klarer å undersøke, som disponibilitet og tidsbegrensninger, men en god og informerende samtale vil gi et godt utgangspunkt.

Å analysere tekster som viser til hvordan systemet fører til at teori har et så stort skille fra hva som er mulig å gjennomføre i virkeligheten er øyeåpnende. Selv om barn har rettigheter, er det svært mange faktorer som spiller inn på hvordan disse rettighetene blir ivaretatt. Jeg håper at denne studien kan være med på å gi ny eller utvidet kunnskap om samtalemotoder, og hvordan å skape en trygghet for barnet under samtalen.

Litteraturliste

Aadnesen, B. & Hærem, E. (2014). *Barnevernets undersøkelse* (3.utg.). Universitetsforlaget.

Barnevernsloven. (2023). Lov om barnevern (LOV-2022-06-17-45). Lovdata:

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2021-06-18-97?q=barnevern>

Bunkholdt, V. & Kvaran, I. (2018). *Kunnskap og kompetanse i barnevernsarbeid* (2.utg.). Gyldendal.

FNs Barnekonvensjon (2003). *FNs konvensjon om barnets rettigheter*. Barne- og familiedepartementet.

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/bfd/bro/2004/0004/ddd/pdfv/178931-fns_barnekonvensjon.pdf

Selvvalgt pensum

Dimmen, S. & Tønnesson, H. (2017, 9.juni). *Bruk av samtalemetoder i barnevernstjenesten*.

Fontene forskning. <https://fontene.no/forskning/bruk-av-samtalemetoder-i-barnevernstjenesten-6.584.865544.c82237db44>

Gamst, T. (2017). *Profesjonelle barnesamtaler: Å ta barn på alvor* (2.utg.). Universitetsforlaget.

Kleven, T. & Hjørdemaal, F. (2021). *Innføring i pedagogisk forskningsmetode: en hjelp til kritisk tolking og vurdering* (3.utg.). Fagbokforlaget.

Langballe, Å. (2011). Den dialogiske barnesamtalen: Hvordan snakke med barn om sensitive temaer. *Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress*.

<https://www.nkvts.no/rapport/den-dialogiske-barnesamtalen-hvordan-snakke-med-barn-om-sensitive-temaer/>

Olsen, T. (2022). *Kommunale barnevernets kompetanse i samtale med barn*.

[Masteroppgave]. Norges arktiske universitet.

file:///C:/Users/pc/OneDrive/Desktop/Master%20barnevern%20og%20sosialt%20arbeid.pdf

Ringereide, R. (2021). *Bygge gode relasjoner*. NDLA. <https://ndla.no/nb/subject:1:793027a5-0b4c-42c1-a2aa-840aaf9f8083/topic:1:0ac0db3e-7455-4c9d-8f41-d926ff6b9876/topic:1:ea83ed77-d4ee-4416-8241-c7f0240a35b2/resource:514b786e-2cb3-4717-a951-1ae2553872a5>

Statens helsetilsyn. (2019). *Det å reise vasker øynene: Gjennomgang av 106 barnevernssaker*. (ISBN 978-82-93595-13-7). Statens helsetilsyn.

Vis, S., Christiansen, Ø., Havnen, K., Lauritzen, C., Iversen, A. & Tjelflaat, T. (2020). *Barnevernets undersøkelsesarbeid- fra bekymring til beslutning*. (?). Regionalt kunnskapssenter for barn og unge. <file:///C:/Users/pc/Downloads/article.pdf>

Datamateriale

Artikkel 1

Aamodt, H. (2021). Barnets rett til deltagelse i en barnevernkontekst: Et perspektiv ut over det rettslige. *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 5(4), 1-13. <https://doi.org/10.18261/issn.2535-2512-2021-04-03>

Artikkel 2

Baar-Dahl, I. (2019). Metoden: hemmende eller fremmende?: En drøfting av metodebruk i profesjonelle samtaler med barn. *Norges barnevern*, (3), 140-151. <https://doi.org/10.18261/ISSN.1891-1838-2019-03-02>

Artikkel 3

Sommerfeldt, M. (2019). Relasjoner mellom barn og voksne på barnevernsinstitusjoner i Norge: Vår tids forståelse sett i et historisk perspektiv. *Norges barnevern*, (3), 172-188. <https://doi.org/10.18261/ISSN.1891-1838-2019-03-04>